Lietas Nr. C39067513
Lietas arhīva Nr. C-0675-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2013.gada 17.septembrī

Lieta Nr.C39067513

Valmieras rajona tiesas tiesnese I.Liepa rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/, kuru pārstāv tās likumiskā pārstāve /pers. B/, maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 26.jūnijā prasītājas likumiskā pārstāve /pers. B/ cēlusi prasību tiesā, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 125,00 mēnesī ik mēnesi, kamēr bērns varēs pats sevi uzturēt.

Prasībā norādīts, ka prasītāja kopā ar atbildētāju nedzīvo jau kopš bērna dzimšanas, kopā ar bērnu dzīvo pie saviem vecākiem, saņem maternitātes pabalstu Ls 100,00 apmērā, mācās /izglītības iestāde/. Atbildētājs saskarsmes tiesības neizmanto un par bērnu neinteresējas, nesniedz finansiālu atbalstu dēla audzināšanā un prasītājai vienai nav pietiekošu līdzekļu, lai nodrošinātu dēlu ar visu nepieciešamo, pašlaik visus izdevumus, kas saistīti ar bērna audzināšanu, uzņēmušies prasītājas vecāki. Uzturlīdzekļu aprēķinā norādīts, ka mēnesī dēlam nepieciešami vidēji Ls 125- 150.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu. Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2013. gada 27.jūnijā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums uz prasībā norādīto (kas ir arī atbildētāja deklarētā dzīves vieta) adresi, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai. Paskaidrojumi nav iesniegti. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrās daļas nosacījumiem, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Atbildētājs nav arī iesniedzis lūgumu lietas iztiesāšanu noteikt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis paziņojums pusēm nosūtīts 2013. gada 20.augustā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei. Noraidījums nav pieteikts.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir apmierināma daļēji.

Ar lietā iesniegtās dzimšanas apliecības kopiju apstiprinās, ka /datums/ dzimis /pers. D/, personas kods /personas kods/, vecāki /pers. C/ un /pers. A/ (l.l.9).

Lietā nav strīda, ka nepilngadīgais bērns dzīvo kopā ar māti un atrodas viņas ikdienas apgādībā (l.l.13;14.).

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Savukārt Ministru kabineta noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" paredz minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda Ls 50,00 mēnesī ik mēnesi, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no MK

noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda Ls 60,00 mēnesī ik mēnesi.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēneša darba alga sākot ar 2011.gada 1.janvāri ir Ls 200.

Prasītāja lietai pievienojusi izziņu, ka mācās /izglītības iestāde/ (l.l.6), rēķinus par komunālajiem pakalpojumiem, kas adresēti /pers. H/, norādījusi, ka saņem maternitātes pabalstu, bērna vajadzībām mēnesī tērē aptuveni Ls 125-150 (pievienots uzturlīdzekļu aprēķins), tomēr lietai nav pievienoti pierādījumi par iepriekšminētiem faktiem, izziņas par ienākumiem, dzīvesvietas izziņas, kas apliecina minētos apstākļus un pamatotu piedzenamo uzturlīdzekļu summu.

Atbildētājs tiesai paskaidrojumus nav sniedzis, bet no tiesas pieprasītās izziņas VSAA izriet, ka atbildētājam pieprasītāja periodā sociālās apdrošināšanas iemaksas nav reģistrētas.

Tā kā likums nosaka arī atbildētāja, kā tēva pienākumu rūpēties par savu bērnu, tad neatkarīgi no šādiem apstākļiem, uzturlīdzekļi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai, atbilstoši Ministru kabineta Noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam Nr.37.

Tiesa neuzskata, ka uzturlīdzekļi būtu piedzenami šobrīd visā prasītā Ls 125,00 apmērā, jo lietas materiālos nav iegūti tādi pierādījumi, kas dotu pamatu piedzīt šādu uzturlīdzekļu summu, un likums faktiski nosaka, ka uzturlīdzekļu apmērs samērojams ar vecāku ienākumiem, nevis ar bērnam nepieciešamajiem izdevumiem.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2013.gada 25.jūniju, t.i. ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.pantu un ņemot vērā bērna intereses, spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Vadoties no Civilprocesa likuma 203.panta ceturtās daļas nosacījumiem, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās mainīsies apstākļi, kas ietekmēs maksājuma apmēru, puses var attiecīgi prasīt piespriesto uzturlīdzekļu palielināšanu vai samazināšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Atbilstoši minētā likuma 34., 35.un 42.panta nosacījumiem no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva Ls 90,00 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas paziņojumu un prasības pieteikuma piegādi Ls 3,34.

Tiesa uzskata, ka noraidāms prasītājas lūgums daļā par juridisko pakalpojumu izdevumu piedziņu no atbildētāja Ls 30 apmērā. Civilprocesa likuma 33.pants nosaka tiesāšanās izdevumus un šajā pantā nav norādīti izdevumi par juridiskajiem pakalpojumiem.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1}panta nosacījumus, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu- 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 35., 193., 194., 204.^{1}, 250.^{25}.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda Ls 50,00 (piecdesmit lati) mēnesī ik mēnesi, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda Ls 60,00 (sešdesmit lati) mēnesī ik mēnesi, sākot no 2013.gada 25.jūnija līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt. Pārējā daļā prasība noraidāma.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu Ls 90,00 (deviņdesmit lati) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,34 (trīs lati 34 santīmi).

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu noteikts 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2013.gada 17.septembra, kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Tiesnese l.Liepa